**UNIVERSITETI - UNIVERSITY**
**"ISA BOLETINI"**
**MITROVICË**
**Fakulteti i Teknologjisë Ushqimore**

| Modeli i Programit mësimor të lëndës (Syllabusi) | | |
|---|---|---|
| **Fakulteti:** | Fakulteti i Teknologjisë Ushqimore | |
| **Departamenti:** | Teknologjisë - Inxhinjeri e Mbrojtjes Mjedisore | |
| **Niveli:** | Bachelor | |
| **Kodi i lëndës:** | 315. T. IM. Ib | |
| **Lënda:** | Monitorimi i Ndotjes së Mjedisit | |
| **Statusi i lëndës:** | | (Zgjedhore) |
| **Semestri:** | | (Veror) |
| **Fondi i orëve:** | | (2+2) |
| **ECTS:** | | (3) |
| **Orari/Salla** | Sipas orarit zyrtar | |
| **Viti akademik:** | 2024/25 | |
| **Mësimdhënës/e:** | Prof.Asoc.Dr. Florent Dobroshi | |
| **Asistent/e:** | | |
| **Kontaktet:** | Mësimdhënës/e | Asistent/e |
| Email: | florent.dobroshi@umib.net | |
| Telefon: | +38349147627 | |

| | |
|---|---|
| **PERMBAJTJE** | Çfarë përmban lënda? Cilat janë disa nga temat që përmban kjo lëndë?<br><br>Njeriu dhe mjedisi, Ndotësit primar të Mjedisit, Mbrojtja e mjedisit nga aktivitetet industriale, Njohuri mbi monitorimin mjedisor, Monitorimi Mjedisor - rëndësia dhe objektivat, Programi dhe sistemi monitorues mjedisor kombëtar, Zonat monitoruese mjedisore, Stacionet e zonave monitoruese, Monitorimit i përqendrimit maksimal të lejuar të substancave ndotëse, Bazat e monitorimit "klasik" të tokës, Standardet për Tokën, Ndotja e ajrit, ujit dhe e tokës, Mënyra e ndotjes së tokës, Shkaktarët që duhen përmendur te ndotja e tokës, Pasojat dhe masat mbrojtëse. |
| **QËLLIMI** | Çfarë synohet që të arrihet përmes kësaj lënde?<br><br>Krijimi i një sistemit i analizës së ndotësve të ajrit, tokës dhe ujit është që të përciellet kualiteti i ujit, tokës si dhe i ajrit me standard dhe normat e lejuara . Krijimi i njohurive si të sillemi dhe të reagojmë në rastet e kalimit të vlerave të krijuara të ndotësve të ajrit, tokës dhe ujit. Qëllimi i analizës së ndotësve të ajrit, tokës dhe ujit është që të përciellet kualiteti i ujit, tokës si dhe i ajrit me standard dhe normat e lejuara. |

**ARRITSHMËRIA**

Arritshmëria duhet të paraqitet në formë të rezultateve të të nxënit të cilat janë formulime se çka studenti pritet të dijë dhe të jetë në gjendje të demonstrojë pas përfundimit të kursit.
Rezultatet e të nxënit duhet të paraqiten duke u mbështetur në hierarkinë e taksonomisë së Blumit (2011) mbi nivelet e fushës njohëse, të cilat janë: Të njohurit, të kuptuarit, zbatimi, analiza, vlerësimi dhe sinteza (krijimi). Më shumë në:
http://bloomstheory.wikispaces.com/Resources+%26+Websites

Arritshmëria duhet të formulohet me ndihmën e **Foljeve vepruese** të cilat duhet të përdoren për nivele të ndryshme njohëse:

- **Të njohurit**: Rregullojë, përmbledhë, definojë, përshkruajë, numërojë, ekzaminojë, identifikojë etj.
- **Të kuptuarit**: Të qartësojë, lidhë, ndryshojë, klasifikojë, krahasojë, ilustrojë, dëshmojë, zgjedhë, shpjegoj, interpretoj, skicoj, diskutoj, dalloj, parashikoj, ritheksoj, përkthej, përshkruaj, etj
- **Zbatimi:** Të përdorë, vlerësojë, kompletojë, llogarisë, konstruktojë, manipulojë, organizojë, demonstrojë, përgatisë, zgjidh, përdorë, ilustrojë, ndërtojë, kryejë, hulumtojë, etj
- **Analiza**: Të analizojë, shqyrtojë, kategorizojë, kritikojë, debatojë, veçojë, shkëpusë, çmojë, dallojë, krahasojë, kategorizojë, ndajë, etj.
- **Vlerësimi:** Të konstatojë, argumentojë, diskutojë, bindë, diskriminojë, gjykojë, arsyetojë, zbërthejë, vërtetojë, zbulojë, parashikojë, planifikojë, ndërtojë, propozojë, sajojë formulojë, verifikojë argumentojë rekomandojë etj.
- **Sinteza:** Të argumentojë, sajojë, riorganizojë, kategorizojë, formulojë, gjeneralizojë, integrojë, menaxhojë, rishikojë, diskutojë, caktojë prioritete, përcaktojë etj.

**Për secilën lëndë duhet të shënohen 5-7 rezultate të pritura të të nxënit.**

***Në fund të kursit pritet që studenti/ja të jetë në gjendje të:***

***1.*** Të aftësohen që në praktikë të implementojnë njohuritë e krijuara.
***2.*** Të krijoi i një sistemit informativ në bazën e të dhënave.
***3.*** Të analizoi ajrin duke punuar në mënyrë ekipore.
***4.*** Të demonstroi mënyrat e përpunimit dhe e përcjelljes së rrezultateve.
***5.*** Vlersimin e ndotësve si dhe krijimin e mundësive sa me të mira.
***6.*** Të analizoi mundësin e ndotësve të ajrit duke punuar në mënyrë vetanake.

**PROGRAMI**

| **Javët** | **Tema** |
|---|---|
| **Java - I** | Njeriu dhe mjedisi. |
| **Java - II** | Ndotësit primar të Mjedisit. |
| **Java - III** | Mbrojtja e mjedisit nga aktivitetet industriale. |
| **Java - IV** | Njohuri mbi monitorimin mjedisor. |
| **Java - V** | Monitorimi Mjedisor - rëndësia dhe objektivat. |

| | | |
|---|---|---|
| | **Java - VI** | Programi dhe sistemi monitorues mjedisor kombëtar. |
| | **Java - VII** | Zonat monitoruese mjedisore. |
| | **Java - VIII** | Stacionet e zonave monitoruese. |
| | **Java - IX** | Monitorimit i përqendrimit maksimal të lejuar të substancave ndotëse. |
| | **Java - X** | Bazat e monitorimit "klasik" të tokës. |
| | **Java - XI** | Standardet për Tokën. |
| | **Java - XII** | Ndotja e ajrit, ujit dhe e tokës. |
| | **Java - XIII** | Mënyra e ndotjes së tokës. |
| | **Java - XIV** | Shkaktarët që duhen përmendur te ndotja e tokës. |
| | ***Java - XV*** | Pasojat dhe masat mbrojtëse. |
| **LITERATURA** | Literatura themelore. Të renditen:<br>• Ligjeratat e autorizuara<br>• Aleko Miho "Monitorimi Biologjik Mjedisor "Tiranë, 2011<br>• Peçuli, V., Kopali, A., ``Ekologjia"`, Tiranë, 2011.<br>• Europes Environmen ,The Fourth Assessment, EEA 2007<br><br>Literatura plotësuese:<br>• Cheremisinoff N., Handbook of Air Pollution Prevention and Control, Elsiever, 2002.<br>• Bogdanovic M. " Opasnosti od hemijskih akcidenata i pustupci za zastitu zivotne sredine " Nis, 1998 | |

| | |
|---|---|
| **METODOLOGJIA E MËSIMDHËNJËS** | Ligjeratat ,<br>prezantimet MS Power Point ,<br>seminaret , ushtrimet ,<br>analizat laboratorike ,<br>vizitat në fabrika për përgaditje të ujit ,<br>vizita institucioneve për analiza të ujërave . |

**Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit – 1 ECTS kredi = 25 orë)**

| Aktiviteti | Orë | Ditë/javë | Gjithsej |
|---|---|---|---|
| Ligjërata | 2 | 15 | 30 |
| Ushtrime teorike/laboratorike | 2 | 15 | 30 |
| Ushtrime në terren | | | |
| Punë praktike | | | |
| Konsultime me mësimdhënësin/asistenten | | | |
| Kolokiume /seminare | | | |
| Detyra të pavarura | | | |
| Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë, shtëpi) | 0,5 | 15 | ,5 |
| Përgatitja përfundimtare për provim | 0,5 | 15 | 7,5 |
| Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final) | | | |
| Projektet, prezantimet , etj | | | |
| **Total** | | | **75** |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **VLERËSIMI** | | **Metodat e vlerësimit**<br>[sipas Statutit dhe Rregullores për studime të UMIB-it] | |
| | | Testet/Kollokviumet | Vlerësimi në %<br>Testi i –I-rë, me shkrim ..... 20 %<br>Testi i – II-të, me shkrim ..... 20 %<br>Pjesmarrja në ligjerata..... 10 %<br>Povimi me shkrim.....50 %<br>**Totali.....100 %**<br><br>Shkallët e notave :<br>50-me pak – nota 5 (pesë)<br>51-60 % - nota 6 (gjashtë)<br>61-70 % - nota 7 (shtatë)<br>71-80 % - nota 8 (tetë)<br>81-90 % - nota 9 (nëntë)<br>91-100 % - nota 10 (dhjetë) |
| | | | |

| | |
|---|---|
| **POLITIKAT AKADEMIKE** | Caktohen kriteret për vijueshmëri të rregullt dhe rregullat e mirësjelljes gjatë organizimit të mësimit.<br>**Udhëzime të mëtejme :**<br>• **Puna me kompjuter**<br>Punimet me shkrim duhet doemos të jenë të shkruara me kompjuter. Në punime janë të obligueshme respektimi i kritereve qoftë për aspektin vizual ashtu edhe përmbajtjesor të punimeve të kërkuara. Gjatë punimeve kërkohet që të respektohen rregullat drejtshkrimore dhe stili APA<br>• **Etika në mësim**<br>Punimet e ndryshme semestrale duhet të jenë punime të secilit student. Nuk do të ketë tolerancë për kopjime, "huazime" nga interneti apo çfarëdo materiali tjetër. Punimet e njëjta apo të ngjashme do të kenë vlerësime negative në vlerësimin përfundimtar të studentit.<br>• **Afatet**<br>Në marrëveshje me studentët do të përcaktohen afatet e dorëzimit të punimeve. Nuk do të këtë tolerancë për vonesë në dorëzimin e punimeve. Mosardhja në orën kur është shpjeguar detyra nuk e arsyeton studentin për mosdorëzim të punimit. Afati do të jepet më herët. Po qe se do të udhëtoni jashtë vendit, atëherë duhet të dorëzoni punimi më herët. Studenti/ja ka të drejtë të kërkojë konsultim me profesorin sa herë e sheh të arsyeshme dhe të nevojshme për kryerjen e punimit të tij/saj.<br>• **Rregullat e mirësjelljes dhe politikat akademike :**<br>o Pjesëmarrje aktive e studentëve në ligjërata<br>o Pjesëmarrje në diskutim, komente dhe shprehje e lirë e opinionit, mendimit dhe qëndrimit akademik (me argumente)<br>o E obligueshme puna e pavarur dhe shfrytëzimi i burimeve shtesë të informacionit (ëeb-faqet e ndryshme shkencore, revista shkencore, përmbledhje punimesh të konferencave etj. )<br>o Respektimi i orareve të ligjëratave pa cenuar lirinë akademike (telefonat celularë pa zë)<br>o Respektimi i fjalës, mendimeve dhe ideve të kolegëve<br>o Tolerancë e ulët ndaj ardhjeve me vonesë dhe daljeve pa ndonjë arsye të qëndrueshme<br>o Përgatitja dhe pajisja me ligjëratat përkatëse, (obligim i mësimdhënësit). |

**Mitrovicë** **Bartës/e i/e lëndës:**

**04 / 09 / 2024** **Prof.Asoc.Dr. Florent Dobroshi**

(Emër Mbiemër)

(Nënshkrimi)